

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR CLAIRE STAFRACE ZAMMIT B.A., LL.D.

IL-PULIZIJA

(Spettur Doriette Cuschieri)

vs

Emanuel Xerri

Kumpilazzjoni Numru: 319/2017

Illum 27 ta' Novembru, 2023

Il-Qorti;

Rat l-akkuzi fil-konfront ta' Emanuel Xerri detentur tal-karta tal-identità bin-numru 401874M akkuzat talli:

F'dawn il-Gzejjer, f'Gunju 2017 u fix-xhur u s-snin ta' qabel, b'diversi atti maghmulin jekk fi zminijiet differenti li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Ligi u li gew maghmula b'risoluzzjoni wahda:

1. B'mezzi kontra l-ligi, jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifikasi foloz, jew billi nqed a b'qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila, setgha fuq haddiehor, jew ta' krediti mmagħinarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar grajja kimerika, ghamel qligh ta' aktar minn hamest elef ewro (€5,000), għad-detriment ta' **Joseph Farrugia ID 392766M**;

2. U kif ukoll talli fl-istess perjodu, lok u cirkostanzi appoprja ruhu, billi dawwar bi profit għalih jew għal persuna ohra, is-somma ta' aktar minn hamest elef euro (€5000) taht titolu illi jgħib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat, liema somma giet fdata lilu minhabba l-professjoni, industrija, kummerc, kariga, jew servizz tieghu, għad-detriment ta' **Joseph Farrugia ID. 392766M**.

Il-Qorti giet mitluba wkoll sabiex f'kaz ta' sejbien ta' htija tikkundanna lill-akkuzat ghal hlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Semghet l-ezami tal-imputat li wiegeb mhux hati tal-akkuzi kif dedotti kontrih;

Rat il-fedina penali tieghu li hija wahda mhux netta;

Rat l-istqarrija tal-imputat illi wara li nghata d-drittijiet kollha skont il-ligi dak iz-zmien inkluz li jkollu access ghal avukat ta' fiducja tieghu qabel l-interrogazzjoni ghazel li jikkomunika ma' Dr Amadeus Cachia¹;

Rat l-atti u l-provi kollha inkluz is-sottomissjonijiet tal-partijiet;

Rat in-nota tal-Avukat Generali datata ghaxra (10) ta' Mejju elfejn u dsatax (2019) li biha elenka l-artikoli tal-Ligi li bihom qed jitlob li tinstab htija kontra l-akkuzat li huma:-

---

¹ Illi dak iz-zmien tal-interrogazzjoni kien għadu ma dahalx fis-sehh id-dritt ta' konsulent legali waqt l-interrogazzjoni.

- a) Fl-artikoli 17, 31 u 533 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- b) Fl-artikoli 18 u 308 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- c) Fl-artikoli 293, 294 u 310(1)(a) tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi wara li nqraw I-Artikoli tal-Ligi l-imputat Emanuel Xerri ma kellu l-ebda oggezzjoni li dawn il-proceduri jitkomplew b'mod sommarju.

Ikkunsidrat

Semghet ix-xhieda tal-Ispettur Doriette Cuschieri fejn tixhed li kienet irceviet rapport minn Kurt Farrugia mill-Ufficcju tal-Prim Ministru fejn certu Joseph Farrugia rrapurtalu li l-imputat kien qallu li jahdem Kastilja u seta' jsiblu xogħol fil-Freeport bl-ghajnuna tal-istess Kurt Farrugia u għal dan il-ghan kellu jħallas is-somma ta' ghaxart elef ewro (€10,000). Kurt Farrugia minn dejjem innega li kien jaf lill-imputat u li kien ser jirrappurtah.

Tghid ukoll illi Joseph Farrugia kien qallha li kienet oht il-mara tieghu u cioè Carmen Muscat li kienet semmietlu isem l-imputat fejn din kienet qaltlu li dan kien jahdem bhala messaggier fl-Ufficcju tal-Prim Ministru u li kien lest li jsiblu xoghol. Tghid ukoll illi Farrugia kien stqarr magħha li l-imputat kien talbu CV tieghu flimkien mas-somma ta' tlett elef u hames mitt ewro (€3,500) sabiex jghaddihom lil certu Joe Cassar li skont l-imputat kien jahdem ukoll fl-Ufficcju tal-Prim Ministru. Fil-fatt dawn il-flus gew mghoddija inkontanti lill-imputat mingħand l-istess Carmen Muscat. Tghid illi ftit ta' zmien wara l-imputat rega' avvicina lil Carmen Muscat fejn qallha li seta' joffri lil Farrugia xogħol ahjar u dan bhala chief security fil-Freeport u għal dan il-ghan kellu jħallas is-somma ulterjuri ta' tlett elef u hames mitt ewro (€3,500) fejn din regħġet hallsithom lill-imputat inkontanti. Muscat regħġet hallset is-somma ta' tlett elef u mitejn ewro (€3,200) lill-imputat peress li kien qalilha li Farrugia kellu jagħmel kors li fil-verità ma kellux ghalfejn jattendi għalihi. Tghid illi l-imputat kien ghadda lil Farrugia uniformi li ma kellha l-ebda logo u sahansitra kien ta lill-istess Farrugia s-somma ta' elf u għoxrin ewro (€1,020) b'cekk rappreżentanti salarju ta' hmistax. Tghid ukoll illi tul iz-zmien Xerri kien baqa' jghaddilu xi dokumenti fosthom licenzja ta'

Gwardjan Privat u fejn qallu kellu jghaddi għand certu Paul Fenech li wkoll jahdem fl-ufficcju tal-Prim Ministru u lil Kurt Farrugia nnifsu. Tghid ukoll illi meta kien hemm il-ftuh tal-Parlament fl-24 ta' Gunju 2017 Farrugia mar il-Belt sabiex ikellem lil Kurt Farrugia u dan qallu li ma kien jaf xejn b'dak li kien qed jghidlu u b'hekk sar dan ir-rapport.²

Semghet ix-xhieda ta' **Kurt Farrugia** fejn ikkonferma li hu ma kien involut f'xejn f'din il-kwistjoni u li l-anqas biss kien jaf lill-imputat Emanuel Xerri. Jghid illi l-partie civile cempel lil Xerri quddiemu u jghid illi meta kellmu dan instema' mifxul u talbu sabiex ma jmurx għand il-pulizija.

Semghet ukoll ix-xhieda ta' **Carmen Muscat** illi kkonfermat pjenament dak li kienet xehdet l-Ufficial Prosekutur fix-xhieda tagħha. Inkontroezami hi kkonfermat illi l-flus li thallsu lill-imputat hallsithom kollha hi u li kienet hadithom lura mir-ragel t'ohtha Joseph Farrugia izda mhux mill-imputat.

---

² Dok DC1 et seq – kopja tac-cekk moghti lil Joseph Farrugia u dokumenti ohra bankarji.

Xehed ukoll il-partie civile **Joseph Farrugia** li kkonferma wkoll dak li kienet xehdet I-Ufficjal Prosekuratur qablu u zied jghid illi meta l-imputat kien tah l-uniformi hu kien staqsieh ghaliex ma kienx hemm logo u dan kien qallu li dik kienet l-uniformi. Jghid ukoll illi kultant zmien kien icempel lill-imputat fuq il-progress tax-xogħol u dan kien dejjem iwieghdu li kien ser jibda t-Tnejn ta' wara izda dejjem tinqala' problema. Jghid illi darba wahda rċieva ittra miktuba bl-idejn bit-titolu tal-Freeport fejn kien jghidulu li kien ser jibda xogħol li din l-ittra kienet sussegwentement segwita minn ittra ohra li giet mibghuta bl-idejn u mogħtija mill-imputat lill-partie civile. Din l-ittra kienet mibghuta mingħand Joe Cassar fejn din kienet tghid li huwa kellu jibda xogħol f'Ottubru però kien hemm cekk ta' elf u ghoxrin ewro (€1,020) u dan rappresentanti hlas ta' gimagħtejn paga b'lura talli kien hemm posponiment. Irraguni tal-posponiment tax-xogħol kien minhabba l-fatt li riedu jiccaraw xi affarijiet hekk kif kien jghidlu l-imputat izda l-partie civile qatt ma sar jaf x'kien dawn l-affarijiet. Huwa jghid illi kien jikkomunika mal-imputat tramite messaggi fejn fornixxa n-numru tal-imputat li hu 99706869. Jghid illi meta sussegwentement ra li qatt ma kien beda xogħol kien rega' beda jsaqli lill-imputat u hu tah in-numru ta' certu Paul Fenech bin-numru 99976986 fejn dan

kien jikkomunika mieghu permezz ta' messaggi ghax meta pprova jcempillu dan qatt ma qabdu. Jghid illi ghalkemm kien jikkomunika ma' dan l-individwu xorta wahda ma bediex jahdem sakemm fit-tmienja u ghoxrin (28) ta' Frar 2017 rcieva messagg minn persuna li qaltlu li jisimha Kurt Farrugia minn fuq numru 99711085 fejn dan tah garanzija li zgur kien ser jibda jahdem. Dawn il-messaggi baqghu għaddejjin sa Gunju ta' dik is-sena. Kien hemmhekk li mbagħad mar jiltaqa' ma' Kurt Farrugia l-Parlament u nduna li kollox kien ivvintat.³

Rita Farrugia u cioè l-mara tal-parti civile kkonfermat il-fatt illi l-imputat kien gab uniformi lir-ragel tagħha sabiex jibda jahdem il-Freeport it-Tnejn ta' wara u dan kien ikompli jwiegħdu li t-Tnejn ta' wara kien ser jibda xogħol izda dan ix-xogħol qatt ma kien jezisti. Taf li l-imputat kien isemmi lil Kurt Farrugia li kien suppost ser jirrangalu sakemm ma dawn marru l-Belt u Itaqghu mieghu fejn huwa kien qalilhom li ma kien jaf b'xejn u lill-imputat ma kienx jafu.

---

³ Dok.JF1 – CV tal-parti civile; Dokument a fol 112 envelop mibghut b'posta registrata bl-indirizz tal-parti civile u miktub l-isem ta' Joe Cassar li allegatament kienet mibghuta mingħandu; Dok JF2 ittra li kienet fid-dokument ta' qabel; Dok JF3 – prova tal-pagament ta' EUR1,020; Dok. JF4 – ittra ohra allegatament mibghuta minn Joe Cassar li tifurmah meta ser jibda jahdem; Dok. JF5 – ittra ohra simili; Dok JF6 – serje ta' messaggi; Dok JF7 – messaggi allegatament ma' Paul Fenech; Dok JF7 – messaggi allegatament ma' Kurt Farrugia; Dok. JF9 – stqarrija ta' Joseph Farrugia; Dok. JF10 – rendikont ta' hlasijiet lill-imputat u xi thallas lura.

Importanti x-xhieda ta' **Joseph Saliba** minn Jobsplus li kkonferma li l-imputat Emanuel Xerri qatt ma kellu kariga mal-Gvern wisq anqas mal-Ufficcju tal-Prim Ministru u li l-ahhar impjieg tieghu kien fis-sena elfejn u sebgha (2007). Interessanti illi wiehed mill-impjiegi tal-imputat kien ma' kumpanija tas-sigurtà li hi Sterling Security Co. Ltd.⁴

Xhud importanti iehor huwa sabiex jigu vverifikati n-numru kollha ntuzati u li ssemmew mill-partie civile. **Marlie Muscat** ghan-nom tas-socjetà Melita plc xehdet illi kienet giet inkarigata sabiex tagħmel tfittxija fuq numru 99711085 u 99997686 fejn iddikjarat li dawn in-numri ma kellhomx l-identità tal-persuni li juzawhom.

Joanna Attard ghan-nom tal-Malta Freeport ikkonfermat li Joe Cassar u Mark Vella Debono ma kinux jahdmu fid-dipartiment tal-HR u kkonfermat ukoll illi qatt ma kellhom applikazzjoni għal impjieg f'isem Joseph Farrugia.

Espedito Grech mill-Ufficcju tal-Prim Ministru kkonferma li Joe Cassar u Paul Fenech ma jahdmux fi hdan dan l-ufficcju.

---

⁴ Dok. JS1.

Semghet lil Edward Scerri li jigi hu l-imputat u li huwa l-persuna li mill-kont hareg ic-cekk ta' elf u ghoxrin ewro (€1,020) lill-partie civile izda dan ma riedx jixhed minhabba l-parentela.

Semghet ix-xhieda tal-espert nominat mill-Qorti Dr Steven Farrugia Sacco fejn dan kien gie nkarigat sabiex jagħmel estrazzjoni tad-dokument ipprezentat minn Marlie Muscat a fol. 148 tal-process (Dok SFS1).

Finalment espletat l-espert nominata minn din il-Qorti fuq il-kalligrafija u cioè Dr Juliana Scerri Ferrante li esebiet rapport immarkat Dok. JSF1 fejn din ikkonkludiet is-segwenti “*L-Espert Grafiku, wara li saret l-analizi u l-ezaminazzjoni komparattiva, tikkonkludi li l-kitba li tinsab a fol 110 sa 120 saret mill-istess awtur u cioe' mill-imputat Emanuel Xerri*”.

Ikkunsidrat

Illi r-reat principali li bih huwa addebitat l-akkuzat huwa r-reat ta' frodi kkontemplat bl-Artikolu 308 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta li jghid hekk:

"Kull min, b'meSSI kontra l-ligi, jew billi jaghmel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifikasi foloz, jew billi jinqeda b'qerq iehor, ingann, jew billi juri haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila, setgha fuq haddiehor, jew ta' krediti immigarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, jaghmel qligh bi hsara ta' haddiehor, jehel, meta jinsab hati, il-pien ta' prigun erija minn sena sa seba' snin."

Illi l-gurisprudenza marbuta mar-reat tal-frodi huma llum il-gurnata ben stabbiliti fil-kamp kriminali nostran.

Issa huwa indubiat illi l-agent fi proceduri ta' frodi għandu juza dak l-apparat estern li titkellem dwaru il-gurisprudenza sabiex isahhah il-fehma fil-menti tal-iffrodat li wasslu biex jaḡtih fiducja u jikkoncedielu l-kreditu mitlub. Illi, dwar l-artifizzji ntqal fissentenza bl-ismijiet **Il-Pulizija vs Charles Zarb** (App. Inferjuri - 1993) illi:

"hemm bzonn biex ikun reat taht l-artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma

stess fil-menti ta' l-iffrodat. Din it-tezi hija dik accettata fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti anke kollegjalment komposta fil-kawza "Reg vs Francesco Cachia e Charles Bech (03.01.1896 - Kollez.XV.350) li fiha intqal illi "quell' articolo non richiede solamente una asserzione mensioniera e falza, ma richiede inoltre che siano state impiegate, inganno, raggiro o simulazione, ed e' necessario quindi che la falza asseriva sia accompagnata da qualche atto diretto a darla fede."

Illi, ukoll, ghar-reati ta' truffa hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 308 tal-Kodici Kriminali, l-istess Qorti ccitat lill-Imhallef Guzè Flores fejn qal illi -

"...kif jidher mid-dicitura partikolari deskrittiva adoperata, hemm bzonn li tirrizulta materjalita' specifika li sservi ta' supstrat ghall-verosimiljanza tal-falsita prospettata bhala vera u b'hekk bhala mezz ta' qerq. Ma huwiex bizzejjed ghal finijiet ta' dak l-artikolu affermazzjonijiet, luzingi, promessi, minghajr l-uzu ta' apparat estern li jirrivedi bi kredibilita' l-affermazzjonijiet menzjonieri tal-frodatur.

Il-ligi tagħti protezzjoni specjali kontra l-ingann li jkun jirriġesti dik il-forma tipika, kwazi tejatrali, li tissupera il-kawtela ordinarja kontra s-semplici u luzingi, u li tagħti li dawk l-esterjorita ta' verita kif tirrendi l-idea l-espressjoni felici fid-dritt Franciz mise-en-scene.

....Kwantu jirrigwarda l-element formali, cioe' kwantu jirrigwarda d-dolo ta' dan ir-reat ta' truffa, jinghad illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b'ingann l-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profit ingust tieghu. L-ingustizzja tal-profit tohrog mill-artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il-kliem "bi hsara ta' haddiehor" ma jhallux dubbju dwar dan. Jigifieri biex ikun hemm l-element intenzjonali tar-reat ta' truffa, hemm bzonn li s-suggett attiv tar-reat fil-mument tal-konsumazzjoni tieghu ikun konxju ta' l-ingustizzja tal-profit u b'dan il-mod il-legittima produttività tal-profit hija bizżejjed biex teskludi d-dolo.

Illi, għalhekk sabiex jissussisti r-reat tal-frodi hemm bzonn illi jezistu:

“I tre momenti di cui si compone il reato e’ cioe’ la produzione dell’artificio, nella successive induzione in errore e nella conseguenziale produzione dell’ingiusto profitto per l’agente.” (Cassazione penale sez.II 3 ottobre 2006 n.34179)

Illi, għar-rigward ta’ dana l-element soggettiv tar-reat tat-truffa, kif gie ritenut mill-awtur Francesco Antolisei, ikkwotat f’sentenza ohra mogħtija mill-Qorti tal-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Patrick Spiteri**, deciza fit-22 ta’ Ottubru 2004 -

“L’agente ... deve volere non solo la sua azione, ma anche l’inganno della vittima, come conseguenza dell’azione stessa, la disposizione patrimoniale, come conseguenza dell’inganno e, infine, la realizzazione di quell profitto che costituisce l’ultima fase del processo esecutivo del delitto. Naturalmente occorre che la volontà sia accompagnata dalla consapevolezza del carattere frodatorio del mezzo usato, dell’ingiustizia del profitto avuto in mira e del danno che ne deriva all’ingannato.”

Illi, in oltre, a rigward dak li jikkoncerna t-telf patrimonjali, f'sentenza moghtija mill-Cassazione Taljana (Sez.Un.16.12.1998), gie stabbilit illi -

"Il reato di truffa costituisce un delitto istantaneo e di danno che si perfeziona nel momento in cui alla realizzazione della condotta tipica dell'autore abbia fatto seguito la diminutio patrimonii del soggetto passivo: mentre dunque, il requisito dell'ingiusto profitto può comprendere in se qualiasi utilità anche a carattere non strettamente economico, l'elemento del danno deve avere necessariamente contenuto patrimoniale e consistere in una lesione concreta tale da determinare la perdita effettiva del bene."⁵

Illi din il-gurisprudenza tikkonforta I-Qorti fis-sens illi tikkonferma illi l-atti kollha li ghamel l-imputat sabiex jottjeni dawk il-flus minghand il-parté civile jinkwadraw kollha fir-reat ta' truffa. Dan qed jinghad ghaliex il-prosekuzzjoni rnexxielha tiprova, oltre mid-dubju dettat mil-ligi li dak kollu li wieghed I-

---

⁵ Enfazi mizjuda

imputat lil Joseph Farrugia kien xejn hlied fantazija. Gie ppruvat illi ma kienx jezisti dan ix-xoghol il-Freeport, ma kienx hemm l-ebda applikazzjoni tal-partie civile mal-istess kumpanija, Kurt Farrugia ma kien jaf b'xejn u l-anqas bl-imputat, l-imputat mhux veru kien jahdem fl-Ufficju tal-Prim Ministru u l-anqas il-persuni msemmija mill-istess imputat li kienu ser jghinu lill-partie civile fix-xoghol ma kienu jezistu jew jahdmu fejn l-imputat kien qal li kienu jahdmu.

Di piu' gie ppruvat ukoll mill-espert Juliana Scerri Ferrante illi d-dokumenti li suppost kienu mibghuta minn dawn l-ufficjali fantazma, kienu kollha miktuba mill-imputat. Illi dan kollu, marbut mat-testimonjanza tal-partie civile, tal-mara tieghu, kif ukoll ta' Carmen Muscat, johrog bic-car illi dak kollu li wieghed l-imputat kien kollu raggiri sabiex jottjeni l-flus. Illi dawn it-testimonjanzi kollha jikkorrorboraw lil xulxin u ghalhekk qed tqishom bhala kredibbli wkoll ghaliex qatt ma gew imgiddba minn xhieda jew provi ohra.

Illi d-difiza fit-trattazzjoni tagħha pprovat ixxejjen il-kaz tal-prosekuzzjoni li tallega illi l-flus ma kienx harighom materjalment

Joseph Farrugia u ghalhekk ma kienx hemm dannu materjali. Illi jinghad illi din il-Qorti ma taqbel xejn ma' din il-linja difensjonali u dan ghaliex meta Carment Muscat kienet thallas dawn il-flejjes din kienet tagħmilhom għan-nom tar-ragel t'ohtha u mhux sabiex tiehu xi gwadann ghaliha nnifisha. Illi gie ppruvat illi dawn il-flejjes gew imħalla lura lilha mill-istess parte civile sussegwentement. Illi d-dannu jista' jkun ukoll f'nuqqas ta' beneficju bhal meta l-imputat wieghed dan ix-xogħol lill-partē civile li kellu ovvjament itih paga li dan ix-xogħol qatt ma mmaterjalizza. Għalhekk id-dannu gie ampjament ippruvat kif imnizzel fl-akkuza.

Id-difiza ppruvat ukoll b'mod insodisfacjenti sabiex ixxejjen l-istqarrija tal-imputat billi tħid illi ma ngabitx prova tad-drittijiet li nghataw lill-imputat. Illi però hareg mill-istqarrija tal-imputat li dawn id-drittijiet ingħataw fejn saret referenza ghall-Artikolu tal-Ligi u gew spjegati lilu u hu kkonferma dan tant li ghazel li jcempel lil Dr Amadeus Cachia qabel l-interrogazzjoni. Illi hawnhekk l-anqas ma taqbel mad-difiza fejn tħid illi l-prosekuzzjoni kellha tipprova wkoll xi drittijiet ingħataw. Illi jekk id-difiza kellha xi oggezzjoni għal dan ir-rigward kellha tissolleva dan il-punt u kellha tkun hi li tipprova li l-imputat ma fehemx id-drittijiet

moghtija lilu minhabba xi dizabilità jew minhabba li kien vulnerabbli f'dak il-mument.

Ikkunsidrat

Illi l-imputat huwa akkuzat ukoll bit-tieni (2) akkuza kontemplata taht l-Artikolu 293 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta li tistipula s-segwenti:

*"Kull min japproprja ruhu, billi jdawwar bi profit ghalih j ew
ghal persuna ohra, minn haga ta' haddiehor li tkun giet
fdata j ew i kkunsinnata lilu taht titolu illi j gib mieghu l-
obbligu tar- radd tal-haga j ew li jsir uzu minnha specifikat,
jehel, meta jinsab hati, il-piena ta' prigunerija minn tliet
xhur sa tmintax-il xahar:"*

Illi f'dan l-istadju ssir referenza ghal decizjonijiet nostrani dwar dan ir-reat ta' mizappropjazzjoni senjatament il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza bl-ismijiet **Il-Pulizija v. George Grech** deciza fit-22 ta' April 2009 li ghamlet referenza ghall-awtur Taljan Luigi Maino fejn dan spjega li:

"Finalmente, a costituire il delitto di appropriazione indebita e ` necessario il dolo. Trattandosi di delitto contro la proprieta` , a scopo d' indebito profitto per se` o per un terzo, il dolo sara` costituito dalla volontarieta` della conversione con scienza della sua illegittimita` , e dal fine di lucro: onde colui che si appropria o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d' un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di elemento intenzionale. Per la stessa ragione, e per difetto inoltre di elemento obiettivo, non incorrera` in reato chi nel disporre della cosa altrui abbia avuto il consenso del proprietario o ragionevole opinione del consenso medesimo .... Il dolo speciale nel reato di appropriazione indebita e ` (come nel furto e nella truffa) l-animo di lucro, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell' inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni della giurisprudenza ed ai deviamenti della pratica giudiziale, che diedero spesse volte l' esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto

impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita (e neppure il delitto di ragion fattasi, per mancanza di violenza) il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l' operaio che avendo ricevuto materiale prima di lavorare, si rifiuta, perche` non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materiale ricevuta; l' incaricato di esigere l' importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovutogli per le pratiche inutilmente fatte allo scopo di esigere. In generale la giurisprudenza e` costante nel richiedere come elemento constitutivo imprescindibile il dolo."

Illi ghalhekk l-approprazzjoni indebita ma hi xejn hlied abbuż ta' fiducja li permezz tieghu wiehed jirrendi bi profitt għalihi haga li tkun giet konsenjata lilu jew fdata f'idejh b'att liberu u spontanju (vide Il-Pulizija v Joseph Mifsud deciza nhar it-2 ta' Dicembru, 1992 mill-Qorti tal-Appell Kriminali; Il-Pulizija v Joseph Richmond et deciza nhar l-14 ta' Jannar, 1993; Il-Pulizija v Capt. Albert Mallia

deciza nhar il-25 ta' April, 1949 u Il-Pulizija v Emanuel Cassar
deciza nhar l-20 ta' Ottubru, 1997).

Illi l-elementi kostituttivi ta' dan ir-reat gew diskussi fil-kawza bl-ismijiet Il-Pulizija vs Joanne Sciberras deciza nhar l-10 ta' Jannar tas-sena 2018 li giet ikkwotata s-sentenza bl-ismijiet Il-Pulizija vs Charles Abela deciza nhar is-6 ta' Lulju tas-sena 2016 fejn intqal illi:

"Għar-rigward tar-reat ta' miżaproprjazzjoni referenza ssir għas-sentenza fl-ismijiet Il- Pulizija vs Enrico Petroni u Edwin Petroni, fejn il-Qorti elenkat l-elementi ta' dan ir-reat:

"Dana r-reat iseħħi meta wieħed (1) jircievi flus jew xi ħaġa oħra mingħand xi ħadd; (2) bl- obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi ħaġa lura jew li jagħmel užu minnhom b' mod speċifiku; (3) u minflok ma jagħmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oġġett bi profit t-għaliex jew għal-ħaddieħor."

...

Ir-reat ta' appropjazzjoni indebita jiddistingwi ruhu mir-reat ta' serq ghax l-oggett li jkun jigi moghti lill-agent volontarjament u mhux jittiehed kontra l-volonta' jew minghajr il-kunsens tad-detentur; u jiddistingwi ruhu wkoll mit-truffa ghax id-detentur tal-haga ma jigix ingannat permezz ta' raggiri jew artifizji biex jitlaq minn idejh dik il-haga favur l-agent.

Antolisei jikkumenta illi:

*“La vera essenza del reato [di appropriazione indebita] consiste nell’ abuso del possessore, il quale dispone della cosa come se ne fosse proprietario (*uti dominus*). Egli assume, si arroga poteri che spettano al proprietario e, esercitandoli, ne danneggia il patrimonio.”*

Illi f’sentenza ohra mill-Qorti tal-Appell Kriminali bl-ismijiet Il-Pulizija vs Marbeck Cremona deciza nhar il-15 ta’ Frar tas-sena 2007 gie rilevat illi:

"Skond ġurisprudenza kostanti u anke' skond awturi, generalment huwa ritenut li l-estremi ta' dan ir-reat ta' approprjazzjoni indebita huma dawn li ġejjin:

1. Illi l-pussess tal-ħaġa jkun ġie trasferit lis-suġġett attiv tar-reat volontarjament mill-proprietarju jew detentur, ikun min ikun. Jiġi speċifikat hawnhekk biex ma jkunx hemm ekwivoċita', li l-konsenja da parti tal-proprietarju jew detentur lil aġent jew lis-suġġett attiv tad-delitt, trid tkun magħmula con l'animo di spostarsi del possesso, għax altrimenti jiffugura mhux ir-reat tal-apprjazzjoni indebita, imma s-serq.

2. Illi t-trasferiment tal-pussess ma jridx ukoll ikun jimporta t-trasferiment tad-dominju cioe' tal-proprietà għaliex f' dan il-każ ma jiffugurax l-element tal-azzjoni indebita.

3. Illi l-oġġett irid ikun mobbli.

4. Illi l-konsenjatarju in vjolazzjoni tal-kuntratt jagħmel tiegħu l-ħaġa cioè japproprja ruħu minnha, jew ibiegħha, jew jiddistruġġiha a proprio commodo o vantaggio;

5. Irid ikun hemm ukoll l-intenzjoni tas-suġġett attiv tar-reat li japproprja ruħu mill-oġġett li jkun jaf li huwa ta' ħaddieħor.”

Illi fir-rigward tal-element intenzjonali sabiex tinstab htija f'dan ir-reat l-awtur Taljan Maino jirrileva illi:

“Finalmente, a costituire il delitto di appropriazione indebita e’ necessario il dolo. Trattandosi di delitto contro la proprietà, a scopo d’ indebito profitto per se’ o per un terzo, il dolo sarà costituito dalla volontarietà della conversione con scienza della sua illegittimità, e dal fine di lucro: onde colui che si appropria o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d’ un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di elemento intenzionale. [...] Il dolo speciale nel reato di appropriazione indebita e’ (come nel furto e nella truffa) l’

animo di lucro, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell' inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni della giurisprudenza ed ai deviamenti della pratica giudiziale, che diedero spesse volte l' esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita (e neppure il delitto di ragion fattasi, per mancanza di violenza) il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l' operaio che avenda ricevuto materiale prima di lavorare, si rifiuta, perche' non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materiale ricevuta; l' incaricato di esigere l' importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovutogli per le pratiche inutilmente fatte allo scopo di esigere. In generale la giurisprudenza e' costante nel richiedere come elemento costitutivo imprescindibile il dolo."

Illi l-istess hsieb gie enuncjat mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawza bl-ismijiet The Police vs Artur Arakelyan deciza nhar is-17 ta' Lulju tas-sena 2013:

"Consequently for the prosecution of the crime to be successful, the author of it must have the specific intention to make use of the object entrusted to him for a specific purpose, as if he were the owner and therefore make use thereof or disposing of the same, at a resultant profit for himself or for others."

Illi ghalhekk jekk wiehed janalizza l-ligi u l-gurisprudenza hawn fuq citata, wiehed jinduna illi dan ir-reat huwa ferm distint misserq u mill-frodi u dan peress illi fil-mizappropjazzjoni r-reat isehh meta wiehed jircievi flus jew xi haga ohra minghand xi hadd, bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura jew li jagħmel uzu minnhom b'mod specifiku; u minflok ma jagħmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oggett bi profitt għaliex jew għal haddiehor.

Illi ghalhekk kjarament ir-reat ta' mizappropjazzjoni ma japplikax ghal kaz *de quo* u kwindi ser tillibera lill-imputat fuq it-tieni (2) akkuza.

Piena

Illi ghalkemm l-imputat għandu l-addebitu tar-recidiva, bhala piena mhux ser tingħata wahda ta' habs effettiv u dan in linja mas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali kontra l-istess imputat odjern mogħtija mill-Imhallef Neville Camilleri fl-4 ta' Lulju 2023⁶ fejn a rigward il-pienā ntqal is-segwenti:

"Illi dwar il-pienā erogata mill-Ewwel Qorti din il-Qorti tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija fl-20 ta' Dicembru 2022 fl-ismijiet Il-Pulizija vs. Wajdi Lazhir Benhamed (Numru 386/2022) fejn din il-Qorti diversament preseduta qalet hekk:

"10. Issa, għal dak li jirrigwarda appelli minn piena, huwa pacifiku li sabiex Qorti tal-Appell tibdel il-pienā li tkun

---

⁶ App 4/19NC

erogat l-ewwel Qorti, irid jirrizultalha li tali piena tkun zbaljata fil-principju jew manifestament eccessiva. [...]

11. Mill-banda l-ohra din il-Qorti trid tagħmel l-evalwazzjoni tagħha dwar jekk il-Qorti tal-Magistrati (Malta) applikatx piena li kienet manifestament eccessiva meta wieħed jiehu kont ukoll tal-aspetti retributtivi u preventivi tas-sentenza emessa minnha.”

I-Ewwel Qorti qalet hekk: “Għall-finijiet ta’ piena l-Qorti kkunsidrat il-gravita’ tar-reati li tagħhom l-imputat qed jinstab hati kif ukoll l-ammont konsiderevoli ta’ flus involut u fic-cirkostanzi jidhriha li għandha timponi piena karcerarja effettiva. Il-Qorti qieset it-tielet u r-raba’ imputazzjoni bhala komprizi u nvoluti fl-ewwel imputazzjoni”.

Illi din il-Qorti hadet in konsiderazzjoni l-assiem tal-provi kollha prodotti nkluz l-ammont involut u hadet in konsiderazzjoni wkoll tal-piena li għandha tingħata skont il-ligi fir-rigward ta’ sejbien ta’ htija fir-rigward ta’ dak li

I-appellant gie misjub hati tiegħu mill- Ewwel Qorti. Għal kull buon fini din il-Qorti tinnota wkoll li minkejja li fis-seduta mizmuma fid-9 ta' Lulju 2020 (a fol. 299) quddiem din il-Qorti diversament preseduta I-appellant talab differiment sabiex mingħajr pregudizzju ghall-aggravju tiegħu huwa javvicina lill-partē civile bi proposta ta' hlas tal-ammont minnu dovut, permezz ta' Nota pprezentata mill-partē civile fil-11 ta' Settembru 2020 (a fol. 308) din il-Qorti diversament preseduta.

Illi filwaqt li din il-Qorti taqbel ma' dak hawn fuq ikkwotat u tagħmlu tagħha, tinnota li fis-sentenza appellata giet infurmata li I-appellant ma kien għadu vversa ebda flejjes lilha. Mehud in konsiderazzjoni dan kollu, din il-Qorti tinnota li piena ta' tliet (3) snin priġunerija mhijiex wahda eccessiva u għaldaqstant din il-pienā mhijiex ser tigi varjata.”

Illi għaldaqstant isegwi illi għaladarba l-fattispeci ta' dan il-kaz huma simili hafna għal dak ikkwotat hawn fuq anzi I-Qorti zzid illi n-natura tar-raggiri kienu verament studjati sabiex il-partē civile

jemminhom, din il-Qorti ser issegwi l-istess principji ta' piena. Illi gie ampjament ippruvat l-aggravju li johrog mill-Artikolu 310(1)(a) u ghalhekk ser jigi applikat.

Illi ghal dawn il-motivi u wara li rat l-Artikoli 308, 310(1)(a), u 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta qed issib lill-imputat Emanuel Xerri hati biss tal-ewwel (1) akkuza u tikkundannah ghal tliet (3) snin prigunerija effettivi filwaqt li tilliberah mit-tieni (2) akkuza fuq nuqqas ta' provi.

Illi di piu' u ai fini tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qed tikkundanna lill-imputat ghal hlas ta' spejjez peritali naxxenti minn dawn il-proceduri li jammontaw ghas-somma ta' disa' mijà u tmenin ewro u disgha u erbghin centezmu (€980.49) fi zmien sena (1) mil-lum.

**Ft./Dr Claire L. Stafrace Zammit B.A., LL.D.
Magistrat**

**Benjamina Mifsud
Deputat Registratur**